

ÖDP ve yeniden sol

HASAN BÜLENT KAHRAMAN

Türkiye'de ulusalcılık batağına saplanmış, içine kapalı, yerini tayin etmekte ve kendisini tanımlamakta güçlük çeken solun doğurduğu boşluğun karşısında güçlü, somut ifadeler kullanan, her türlü 'şövenizm'den uzak reel bir solun bulunmasındaki gereklilik ertelenemez boyutlardadır.

Solun sorunları yalnızca Türkiye'yle ilgili değildir. Bu, dünya ölçeğinde yaşanan bir gerçekliktir ve aşılması için daha uzun bir süreye gereksinim vardır. Bu olguyu görmeyen bir sol nihayet milliyetçilik batağında boğulmaya tutsaktır ve daha da kötüsü kendi bunalımıyla devletin yaşadığı bunalımı özdeşleştirme gibi bir körlüğü de yaşayacaktır. Öyle anlaşılıyor ki, Türkiye'de kendisini sosyal demokrat olarak tanımlayan oluşum bu noktada sıkışmıştır ve kendisini dönüştürme olanağını da her geçen gün biraz daha yitirmektedir.

Buna mukabil ÖDP bir 'gökkuşağı koalisyonu' kavramıyla ortaya çıkmakta ve ilk seçimlere geniş bir sol taban oluşturarak girmenin olanaklarını araştırmaktadır.

Bu, her yönden desteklenmesi, pekiştirilmesi ve mutlaka yaşama geçirilmesi gereken bir girişimdir. Kuşkusuz böylesi bir girişimin üzerine oturacağı temellerin dikkatle hazırlanması gerekir. Aksi takdirde sol gibi, parçalanmayı ve çatışmayı bir varoluş gerçeği olarak yaşayan bir siyasal kanatta girişimler daha başlamadan bitmeye tutsaktır. Bununla birlikte bir reel sol oluşumun parlamentoya taşınmadığı yeni bir siyasal dönem Türkiye'nin yaşadığı sorunları gitgide ağırlaştıracaktır. Bu sorunlar arasında elbette ahlaki çürümüşlük, ekonomik yetersizlik, rasyonel yönetim ve nihayet toplumsal barış gelmektedir. Öte yandan, bu olgulara yaslanmış bir sol oluşumun parlamentoya aktarılmadığı bir seçim süreci, temsil ve meşruiyet sorunlarını yeniden gündeme getirecektir. Kısacası, Türkiye zaman yitirmeksizin reel bir sol muhalefete kavuşmalıdır.

İtiraf etmek gerekir ki, gelir eşitsizliğinin, demokratik hak eksikliğinin bütün çıkmazlarıyla yaşadığı bir toplumda bu ne kertede önemliyse, gerçekleştirilmesi de o derecede güç olacaktır. Bu güçlük soyut ve kuramsal düzeyde yaşanan sorunlardan türediği kadar çok somut olgulardan da kaynaklanmaktadır. Türkiye, yaşadığı darbelerle sol kadrolarını yok etmiş, aydınlarını

küstürmüş, kitleleri siyasetten koparmıştır. Derin devletin örgütleri, çete reisleri özgürce varlıklarını sürdürürken Türkiye 25 yaşındaki gençlerini asmaktan çekinmemiştir. O gençlerin mezarlarına 'genel başkan seçildiğinin ertesi günü üç kanayan karanfil' koyacağını söyleyen genel başkanlar sözlerini ayaklar altına almaktan kaçınmamışlardır. Bu bağlamda solun örgütlenmesi de, kendisini kitleye ve topluma götürmesi de kolay değildir.

Her şeye karşın bu süreç işletilmelidir. Türkiye solu bugünkü aksak ve ikiyüzlü siyasal sisteminin karşısına ciddi eleştiri ve taleplerle çıkmak zorundadır. Bunun hazırlanması elbette zaman alacaktır ve ne yazık ki, ortada üzerine hemen basılacak bir taban da bulunmamaktadır. Türkiye solu 1980'le başlayan ve özellikle Sovyetler Birliği'nin yıkılmasıyla doruğa ulaşan krizi aşmak bir yana algılayabilmiş de değildir. Bununla birlikte hiç değilse belli güncel ilkeler etrafında oluşturulacak bir 'dayanışma manifestosu' önümüzdeki süreci etkileyebilir ve kısa sürede atılabilecek tek adım da odur.

Eğer 'çocukluk hastalığı'nı aşmaz ve iç tartışmalarını erteleyemezse köktenci-milliyetçi-popülist koalisyon önümüzdeki dönemde de yükselişini sürdürecektir ve bundan en büyük zararı sol ve onu gereksinen kitleler görecektir.